

Spis treści

Słowo wstępne

Część I Filozoficzne i pragmatyczne pojęcia badań empirycznych

Rozdział 1. Elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym

Pojęcie nauki

Cechy i zasady poznania naukowego

Owoce poznania naukowego

Cele badań naukowych

Prawa nauki

Prawidłowości w nauce

Teoria naukowa

Wyjaśnienia naukowe i ich rodzaje

Wyjaśnienia genetyczne

Wyjaśnienia funkcjonalne

Wyjaśnienia teleologiczno-funkcjonalne

Wyjaśnienia logiczne

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 2. Terminy i pojęcia badań pedagogicznych

Typologia badań pedagogicznych ze względu na cel, organizację, przedmiot i procedurę

Problemy a hipotezy

Formułowanie problemów badawczych

Formułowanie hipotez

Pojęcie modelu w badaniach społecznych

Zmienne i wskaźniki w badaniach pedagogicznych

Formułowanie zmiennych i ich rodzaje

Wskaźniki i ich rodzaje

Klasyfikacja jako narzędzie porządkowania wiedzy

Etyczne ograniczenia i wymogi wobec badań pedagogicznych

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Część II Strategie ilościowe w badaniach pedagogicznych

Rozdział 3. Metody badań pedagogicznych

Metody - techniki - narzędzia badawcze

Eksperyment pedagogiczny

Monografia pedagogiczna

Metoda indywidualnych przypadków

Metoda sondażu diagnostycznego

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 4. Techniki badań pedagogicznych

Obserwacja

Narzędzia obserwacji

Wywiad

Czynniki zakłócające wiarygodność informacji

Główne typy wywiadów w badaniach pedagogicznych

Ankieta

Badanie dokumentów

Analiza treści

Techniki projekcyjne

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 5. Pomiar w badaniach pedagogicznych

Pomiar środowiska wychowawczego

Pojęcia i skale pomiaru

Skala nominalna

Skala porządkowa

Skala interwałowa

Skala ilorazowa

Techniki socjometryczne

Testy pedagogiczne

Istota i właściwości testów

Klasyfikacja testów

Zasady stosowania testów

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 6. Skuteczność metod statystycznych i warunki ich stosowania w badaniach pedagogicznych

Sztuka konstruowania próby badawczej

Operacje statystyczne na zmiennych

Korelacje, rozkłady i oszacowania

Statystyczna weryfikacja hipotez

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 7. Narzędzia badawcze. Konstrukcja i zastosowanie

Reguły technicznej i poznawczej poprawności budowy narzędzi

Kwestionariusz wywiadu

Kwestionariusz ankiety

Narzędzia socjometrii

Narzędzia obserwacji

Skale

Literatura zalecana

Zadania i pytania

Rozdział 8. Organizacja i etapy badań naukowych

Schematy organizacji badań

Faza koncepcji

Wybór tematu, przedmiotu i celu badań, kwerenda literatury

Problemy badawcze

Hipotezy badawcze

Wybór terenu badań i dobór próby

Typologia zmiennych

Schemat wyjaśniania związków między zmiennymi

Typologia wskaźników do zmiennych

Metody, techniki i narzędzia badawcze

Definicje teoretyczne ważniejszych pojęć
Badania pilotażowe
Ostateczne decyzje odnośnie pojęć i warsztatu badań
Gromadzenie i opracowanie bibliografii
Faza badań
Harmonogram badań
Przeprowadzenie badań właściwych
Uporządkowanie materiałów badawczych
Przygotowanie do kodyfikacji
Weryfikacja hipotez
Opracowanie teoretyczne i uogólnianie wyników
Literatura zalecana
Zadania i pytania

Rozdział 9. Zasady opracowania materiałów badawczych
Porządkowanie i klasyfikacja materiałów badawczych
Konstrukcja klucza kodyfikacyjnego
Arkusze zbiorcze oraz podstawowe operacje statystyczne
Prosta prezentacja statystyczna wyników badań
Analiza jakościowa, klasyfikacja zagadnień i zależności
Literatura zalecana
Zadania i pytania

Rozdział 10. Formalne i pozaformalne warunki poprawności badań pedagogicznych
Obiektywizm i subiektywizm poznania społecznego
Rola konstrukcji i języka narzędzi badawczych dla rzetelności wyników
Czynniki zniekształcające wartość materiałów badawczych
Badania całościowe i badania reprezentacyjne
Zasady doboru próby reprezentacyjnej
Badania pilotażowe
Wnioskowanie jako sztuka i jako cel
Literatura zalecana
Zadania i pytania

Część III Strategie jakościowe w badaniach pedagogicznych

Rozdział 11. Podstawowe założenia badań jakościowych
Jakościowe i ilościowe strategie poznania naukowego
Teoretyczne korzenie jakościowej strategii badań
Procedury i założenia badań jakościowych
Cechy charakterystyczne badania jakościowego

Rozdział 12. Rodzaje badań jakościowych
Badania etnograficzne
Studium przypadku
Badania biograficzne
Badania fenomenograficzne
Badanie w działaniu

Rozdział 13. Metody zbierania materiałów badawczych
Obserwacja uczestnicząca
Otwarty wywiad pogłębiony (lub wywiad narracyjny, historia mówiona)

Dyskusja grupowa

Rozdział 14. Opracowywanie danych jakościowych

Porządkowanie i grupowanie danych

Analiza treści, tekstu

Wnioskowanie i opis

Uwagi końcowe

Literatura

Indeks nazwisk

Indeks pojęć

Aneks